

Handläggare
Kommunrevisionen

Datum
2015-09-18

Beteckning
UTLÅTANDE

Till Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende kommunens delårsbokslut per 2015-06-30

Enligt kommunallagen skall revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Kommunens revisorer har granskat delårsrapporten per 2015-06-30. Delårsgranskningen är begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Vi kan till följd av genomförd granskning konstatera att:

- Man kommer inte att nå de finansiella resultatmålen som kommunfullmäktige fastställt.
- Kommunens styrkortsuppföljning pekar på statusen "Varning" för 14 av 23 styrkort och ett ej godkänt. Det kommer därför bli svårt att uppnå en hög nivå på uppfyllnaden av de verksamhetsmål som kommunfullmäktige fastställt.
- Balanskravet bedöms kunna uppnås, men kommunen har stor hjälp av engångsintäkter. Fortsatta obalanser råder inom flera av sektorerna vilket vi ser allvarligt på inför framtiden.
- Vi bedömer att ytterligare åtgärder utöver det som redan planerats kommer att behöva vidtas för att ekonomin inom Kommunstyrelsens sektorer ska komma i balans.

Delårsbokslutets resultat- och balansräkning har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagens krav och normerande organ bortsett från att det saknas uppgift om vilka redovisningsprinciper som har tillämpats. Detta ska anges enligt en ny rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning avseende delårsrapporter, nr 22. Kassafloedesanalysen kan utvecklas genom att noter lämnas.

Vi uppmanar Kommunstyrelsen att vidta ytterligare åtgärder för att långsiktigt komma tillrätta med de ekonomiska obalanserna, i synnerhet avseende kostnaderna för placeringar inom Social omsorg.

Kommunrevisionen

Denny Lawrot

Ordförande

Lars Gustafsson

Vice ordförande

Bilaga:

Revisionsrapport – Granskning av delårsrapport 2015

Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2015

Finspångs kommun

*Annika Hansson,
Björn Carlsson*

September 2015

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	6
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	8
3.4.2	Mål för verksamheten	9

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-06-30. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 23,4 mnkr (15,0 mnkr), vilket är 8,4 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 16,3 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, bortsett från att det saknas redovisningsprinciper. Enligt rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning nr 22 som avser delårsrapportent ska det lämnas upplysning om vilka redovisningsprinciper som har använts. Kassaflödesanalysen kan utvecklas genom att noter lämnas.*
- *Vi instämmer i kommunens bedömning att det finns förutsättningar att nå fyra av de sex finansiella mål som kommunfullmäktige har fastställt. Vi bedömer också att det finns förutsättningar att nå balanskravet. Vi bedömer att verksamheterna sammanlagt kommer att redovisa ett underskott jämfört med budget och att man trots vissa engångsintäkter inte når budgeterat resultat. Vi ser allvarligt på detta inför framtiden.*
- *Kommunens uppföljning av målen för verksamheten pekar på statusen varning för 14 av de 23 målen, däribland samtliga för ekonomi. Vi bedömer att det finns svårigheter för kommunstyrelsen att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige fastställt*

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-06-30 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juni. Resultatet för perioden uppgår till 23,4 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten, däremot redovisas de helägda bolagens prognoser för helåret. Enligt RKR 22 ska även upplysning lämnas om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning av delårperioden. Detta saknas. Det lämnas upplysning om väsentliga händelser i bolagen under perioden samt ekonomisk prognos för året.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten.

Efterlevnaden av redovisningsrekommendationer har inte detaljgranskats.

Som vid tidigare delårsrapporter sker ingen periodisering av semesterlöneskuld samt timlöneskuld.

I delårsbokslutet är semesterlöneskulden bokförd till samma belopp som vid bokslutet för 2014. Kommunens hantering av semesterlöneskulden ger dock en för lågt upptagen semesterlöneskuld vilket påverkat resultatet för det första halvåret i positiv riktning på samma vis som tidigare år. Praxis för hur kommunerna hanterar semesterlöneskulden är blandad. Vi förordar en uppbokning utifrån aktuellt skuldbelopp vid delårsbokslutet.

Timlöner som utbetalas i efterskott månaden efter intjänande har inte periodiserats. Kommunal praxis är blandad vad gäller denna typ av kostnader. Vi förordar även vad gäller denna post en uppbokning av faktiskt skuldbelopp.

Ovanstående avvikelser påverkar ej till någon del den av kommunen avlämnade helårsprognosen.

Kommunens antagande för beräkning av avsättning och ansvarsförbindelse av pensioner är beräknat efter KPA:s prognos per 2015-08-31. Beräkningen görs efter prognos för åtagande per 2015-12-31 och med hälften av beräknad förändring för att motsvara den del av året som rapporten avser. Kommunen tar inte med åtagandet för förtroendevaldas pensioner, vilket vi anser att kommunen bör göra och ser som ett utvecklingsområde.

Förbättring har skett så att jämförelse i balansräkningen nu görs med föregående årsbokslut. Ytterligare förbättring kan ske genom att noterna jämför med samma tidpunkt.

Redovisningsprinciper saknas. I noterna anges att placerade medel nu klassificeras som kortfristiga placeringar i enlighet med RKR 20. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år, men ändringen har inte betraktats som ändring av redovisningsprinciper genom att justering inte har gjorts av jämförelsetalen, vilket också påverkar kassaflödesanalysen.

Det finns driftredovisning, investeringsredovisning finansieringsanalys och redovisning av sjukfrånvaron. I kassaflödesanalysen saknas summering av årets kassaflöde. Det skulle också underlätta om denna kompletteras med noter.

Bedömning

2. I vår översiktliga granskning har det, *med reservation för det som beskrivs i ovan*, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Enligt idéskrift från Rådet för kommunal redovisning (Kommunala delårsrapporter – praxis och idéer) bör styrelsen senast två månader efter rapportperiodens utgång ta ställning till delårsrapporten. Vi ser en förbättring i hanteringen detta år, även om den tidsmässigt inte överensstämmer med idéskriftens lydelse fullt ut.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 16,4 mnkr, vilket är -11,9 mnkr sämre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med -28,3 mnkr mot budget, se vidare avsnitt 3.3 Sektorernas budgetuppföljning och prognos
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 13 mnkr högre än budgeterat
- Kommunen kommer att få återbetalning av försäkringspremier från AFA Försäkring med nästan 9 mnkr.
- Finansnettot ligger i prognosen 3 mnkr bättre än budgeterat, både kostnaderna och intäkterna förväntas bli lägre än budget

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första sex månaderna 2015, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning mnkr	Utfall		Prognos 2015	Avvikelse mot budget
	delår 2014	delår 2015		
Verksamhetens intäkter	97 631,0	119 230,0	214 291,0	-1 145,0
Verksamhetens kostnader	-603 789,0	-637 275,0	-1 276 824,0	-28 896,0
Avskrivningar	-17 900,0	-21 482,0	-45 462,0	1 700,0
Verksamhetens nettokostnader	-524 058,0	-539 527,0	-1 107 995,0	-28 341,0
Skatteintäkter	443 430,0	456 788,0	912 874,0	-6 466,0
Generella statsbidrag	99 110,0	109 109,0	218 220,0	19 895,0
Finansiella intäkter	14 313,0	13 779,0	23 700,0	-11 166,0
Finansiella kostnader	-17 834,0	-16 744,0	-30 451,0	14 192,0
Årets resultat	14 961,0	23 405,0	16 348,0	-11 886,0

Bedömning

Förvaltningsberättelsens sammanfattande analysdel rörande ekonomin ger en god översikt. Utifrån en översiktlig resultat- och prognosgenomgång förefaller lämnade upplysningar som rimliga.

Prognosen för 2015 pekar mot att kommunen kommer att klara balanskravet. Prognosen pekar på ett resultat på 18,1 mnkr efter täckning av föregående års underskott samt upplösning av pensionsreserv med 2,7 mnkr. Vi tar inte ställning till upplösningen av pensionsreserven i delårsrapporten.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Sektor	Prognos tertiäl 1 budgetavvi kelse	Utfall augusti	Prognos helår i augusti	Prognos budgetavvi kelse i augusti	Avvikelse %	Budget 2015
Politisk organisation	-260	-5 883	-12 595	-349	2,85%	-12 246
Ledningsstab	185	-47 579	-91 658	2 500	-2,66%	-94 158
Social omsorg	-24 960	-88 886	-173 003	-32 022	22,71%	-140 981
Kultur och bildning	-10 924	-71 132	-155 705	-11 336	7,85%	-144 369
Samhällsbyggnad	345	-25 036	-58 773	200	-0,34%	-58 973
Barn och utbildning	-1 074	-173 644	-355 775	2 700	-0,75%	-358 475
Vård och omsorg	-1 072	-131 694	-271 207	-700	0,26%	-270 507
Kommungemensamma kostnader	531	-1 056	-17 629	4 027	-18,60%	-21 656
Finansenheten	24 383	568 437	1 152 692	23 093	2,04%	1 129 599
Summa	-12 846	23 527	16 347	-11 887	-42,10%	28 234

Prognosen för hela 2015 är något mer positiv än i tertial 1 (förbättring 1 mnkr). Sektor **Barn och utbildning** redovisar en förbättring i prognosen med 3,8 mnkr.

Detta beror delvis på intäkter av engångskaraktär, (Migrationsverket 1,6 mnkr), tjänstledigheter och fördröjda rekryteringar.

Sektor **Social omsorg** redovisar en sämre prognos för tertial 1 med 7,1 mnkr. Störst underskott beräknar placeringar redovisa (barn och unga 24,2 mnkr och vuxna 1,3 mnkr) Arbete uppges pågå för att hitta nya arbetssätt när det gäller placeringar av barn och unga.

Ledningsstaben redovisar en förbättring i prognosen med 2,3 mnkr. Detta beror delvis på att kostnaderna för löneökningar inte får helårseffekt förrän 2016 samt försiktig budgetering av intäkter inom fastighet. **Kommungemensamma kostnader** redovisar en prognos som är 3,5 mnkr bättre än i tertial 1. Detta beror främst på att medel i utvecklingspotten beräknas att inte användas fullt ut under 2015.

Sammantaget redovisar placeringar av barn och unga, försörjningsstöd och gymnasiet redovisa ett underskott med -37,6 mnkr. Vi ser allvarligt på detta då kommunens förväntade överskott till stor del beror på engångsintäkter som man inte kan räkna med att få i framtiden.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Måluppfyllelse prognos enligt delårsrapport 2015
Årets resultat (före balanskravsutredning) ska årligen uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning	Uppnås ej. Prognosen för helåret är ett resultat som motsvarar 1,4 %.
Kommunens eget kapital ska inflationssäkras	Målet uppnås. Årets resultat beräknas uppgå till 3,4 % av eget kapital. Inflationsprognosen från Riksbanken ligger på 2 % för 2015.
Kommuns soliditet enligt blandmodellen ska öka eller hållas oförändrad. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelse ska vara större än noll.	Uppnås ej. Soliditeten enligt blandmodellen beräknas öka med 1,8 %-enhet. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen blir då -1,8 %.
Kommunens nettokostnader ska inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.	Målet uppnås. Verksamhetens nettokostnader beräknas öka med 2,5 %. Skatteintäkter och statsbidrag beräknas öka med 4,4 %.
Investeringar bör finansieras med egna medel, endast stora och långsiktiga investeringar eller investeringar som innebär lägre eller lika driftkostnader kan lånefinansieras.	Målet uppnås. Årets investeringsbudget uppgår till 101 mnkr, därav utgör 41 mnkr investeringar som ska lånefinansieras (ny förskola). Återstår 60 mnkr som bör finansieras med egna medel. Internt tillförda medel beräknas uppgå till 63 mnkr.
Kommunens skattesats ska vara oförändrad.	Målet uppfyllt. Skatten har inte höjts.

Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning att fyra av de finansiella målen kommer att kunna uppnås, medan två inte beräknas uppfyllas.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är delvis förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015, då fyra av sex mål förväntas uppnås.

3.4.2 Mål för verksamheten

De perspektiv som verksamhetsmålen delats in i är som tidigare år:

- Samhälle (kommunen som verksamhetsutvecklare)
- Tillväxt- och utveckling
- Medarbetare
- Ekonomi

Kommunfullmäktige har i Strategisk plan 2015-2017 och budget 2015 fastställt önskat läge och mål för respektive perspektiv. Någon övergripande bedömning av prognosen för måluppfyllelsen för respektive styrkort görs inte i delårsrapporten. Respektive styrkort bedöms och en redovisning av grunderna för bedömning lämnas, men någon redovisning av indikatorerna lämnas inte, då många nyckeltal mäts senare.

Perspektiv	Resultat
Samhälle	9 mål, 7 redovisas som varning och 2 som bra
Tillväxt och utveckling	9 mål, 1 redovisas som ej godkänt, 2 redovisas som varning (att där underlag saknas för att göra analys på halvåret) och 6 som bra
Medarbetare	2 mål vilka redovisas som varning.
Ekonomi	3 mål vilka redovisas som varning

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är delvis förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2015. Vår bedömning är att måluppfyllelsen avrapporteras på ett systematiskt vis även om det inte görs någon samlad bedömning för perspektiven och mätetalen inte redovisas för indikatorerna. Vår bedömning är att det kommer att bli svårt för Kommunstyrelsen att uppnå målen för perspektiven.

2015-09-11

Annika Hansson
Projektledare

Lars Högberg
Uppdragsledare